

05

A

1993

NECESSITATEM CU-
RATORIS IN ACTIS
MULIERUM,

SUB PRÆSIDIO

DN. JO. HENRICI BERGERI,
Jcti & Antecessoris, Curiaë Electoralis,
Scabinatûs & Facult. Juridicæ, Judiciiq;
Ducalis, quod in Lusatia inferiore
est, Assessoris

D. XXI. April. MDC LXXXVI.

publicè exhibet

GIDEON SIEGEL,
Eybenstochio - M.

AUTOR.

WITTENBERGÆ,

FORMIS MATTHÆI HENCKELII, Acad. Typogr.

ANNO cl̄o Ioc̄ LXXXVI,

L. D. B. N.

NECESSITATEM
RATORIS IN ACTU
MULIERUM

Sua Præsidio

DM. JO. HENRICI BERGERI
Jcti & Antecessoris, Curie Electoralis
Sabinatus & Facult. Juridicæ, Judiciis
Præcælis, quod in L. u. a. i. n. f. i. o. r. e
est, Altesoris

D. XXI. April. MDC. LXXXVI.

publicæ exhibet

GIDEON SIEGEL

Hypochondrio-M.

Actor.

.....

.....

Formis Matthei Heroldii, Acad. Typogr.

Anno cl. 1786

LECTURO

S.

Itulius monstrat, mihi heic
um materia Curæ mulie-
bris, quæ latè patet, nego-
tium non futurum; Est
hæc ab aliis jam exacta
dudum, nec patitur se his quidem can-
cellis protinus concludi. Necessitatem
duntaxat adhibendi Curatoris & qua-
tenus præsertim in Foro Saxonum eum
adscisci oporteat, exequar, cum vide-
rim, eam partem dignam utiq; quæ
pressius nonnihil, ac vulgò fit, exhi-
beatur. Tu verò ex spe conceptâ cen-
sebis ita, ne meæ hîc memet operæ pige-
at; Imò verò eam tandem examini E-
ruditorum submisisse defendisseq; ut
est propositum, hæcenus sat est.

A 2

APH. I.

Interest autem ipsis auspiciis Jura, quæ hanc in rem extant, à priscis temporibus repetere. Prostat apud Demosthenem *orat. adversus Nearam Lex Attica: Si uxorem dimiserit, dotem reddito, ni reddat, in novem obolos menstruos fenus pendito, adversus eum in Odeo de victu uxoris τῆς γυναικὸς τῶ νογίῳ i. e. illius tutori actio dator*; Certissimo indicio, dotis causâ tutorem datum fœminæ fuisse; Imò verò non illi tantùm, sed & aliis negotiis obeundis datus fuit. Disertè Dion Prusiensis *orat. περὶ ἀπιστίας: Mulieri apud Athenienses contrahere non licet, & Isæus Orat. de Aristarchi hereditate: Lex expressè prohibet fœmina pacisci, uterqve addit: nisi usq; ad modium bordæi, cujus pretium definit Demosthenes Orat. πρὸς Φαίωναρον.* Nil hîc adeo urfit Tiraqvellum, quare pro unâ medimno sex substitueret. Enimvero extat apud Isæum: *πέρα μεδίμων*; At Meursius ex Harpocrate eû emendavit *πέρα μεδίμων*. Id verò ex vocabulis *συναλλάσσειν, συμβάλλειν, διαθήκειν*, quæ utuntur laudati Græci, palam est, Legem de Contractibus loqui; Etsi eam ad ultimas Voluntates porrectam fuisse vel ex Isæo apparere possit. Saltem ad eas coarctatam, ut S. Petrus censuit, omnino improbabile est. Igitur, ut rem tangam, mulier Græca neglectâ lege nil egit, urgente vel solâ verborum Legis vi. Sed & conjunxit eâ in re uterqve & Dion & Isæus Mulierem cum Impubere, alter etiam à judicii imbecillitate rationem insinuat. Non multùm hîc divagabor, Tutela hæc Atheniensium propria, an aliis itidem Græcis communis extiterit; Etsi postremum vel solus Tullius *pro L. Flacco adversus Decianum* persuadere poterat.

APH. II.

Lege XII. Tab. eadem de Tutelâ cautum Contius, Marcellius & Rittershusius adstruunt; Id tamen sive ex Tullio *pro L. Murenâ* sive ex Ulpiano *in fragm.* vix colligas. Probabilius est, ex Moribus Græcorum ad Romanorum mores Mulierum tutelam tractam: M. Porcius Cato *in Orat. pro L. Oppiâ apud Livium Lib. 34. c. 2. Majores nostri nullam ne privatam quidem rem agere fœminas sine autore voluerunt: in manu esse Parentum, fratrum, virorum*

rorum : Huic contradicens Tribunus plebis L. Valerius ait : *In vestro arbitrio suum ornatum quàm in Legis malunt esse & vos in manu & tutelâ, non in servitio debetis habere eas & malle patres vos aut viros quàm dominos dici.* Nec minùs Cicero pro L. Flacco : *Tutor his rebus Græcorum legibus adscribendus fuit.* Ex quibus locis tantisper originem rei, quàm dixi, arguere possis. Cæterùm ad rem ipsam insigniter pertinet idem Tullius pro Murenâ : *Mulieres omnes propter infirmitatem consilii Majores in Tutorum potestate esse voluerunt, hi (Jcti formularii) invenerunt genera Tutorum, quæ potestate mulierum continerentur, quæ ad locum v. Cujac. 7. O. 11. Hotom. 3. O. 16. Cui concinit Boëthius in Top. Mulieres antiquo Jure tutela perpetua continebat, recedebant verò à Tutoris potestate, quæ in manum viri convenerunt.* Ulpianus suo etiamnum seculo t. 11. *Tutores constitui, testis est, tam masculis quàm feminis, sed masculis quidem impuberibus duntaxat propter ætatis infirmitatem, feminis autem tam impuberibus quàm puberibus & propter sexûs infirmitatem, & propter forensium rerum ignorantiam.*

APH. III.

Et verò itidem ipso Jure Acta mulieris Romanæ absque tutore nulla esse vel ex Livii loco laudato evincitur. Facit Augustinus ad Ecditiam Epist. 199. quæ extat can. 4. C. 33. q. 5. *Nihil ergo de tuâ veste, nihil de tuo auro vel argento, vel quâcunq; pecuniâ aut rebus ullis terrenis sine arbitrio ejus (scil. mariti) facere debuisti ;* Quo argumento simul animadvertas, ex sententiâ Edicti de Minoribus mulierem ex Contractu autore Tutore initò læsam restitui, præsertim cum & Ratio Edicti l. 1. d. Min. ad mulieres ab eodem Ulpiano referatur l. 2. §. 2. ad SC. Vellej. & illæ cum Minoribus conjungantur subinde. Et quid vetat beneficium interpretatione ad pupillos Tutoribus autoribus contrahentes t. C. si tut. vel Cur. interv. imò alios quoscunq; Curatores habentes l. 8. §. 1. l. 11. d. reb. eor. qui sub tut. extensum, & ad mulieres porrigi ? Quo de hîc obiter. v. eleg. Magnif. Dn. Jacobi diff. inaug. de rest. mulier. c. 1. §. 12. Haftenus igitur Tutela muliebris & pupillorum coincidunt, quæ etiam præsertim Ulpianus conjunxerat, quòd mulier æque ac pupillus absque Tutore nihil agat, adhi-

bitō autem eō læsa restituatur; Cæteroquin in eo discrimen in-
gerit Ulpianus idem, quòd fœminarum Tutores auctoritatem tan-
tùm interponerent. non negotia gererent *l. 11. §. 25.* neqve sem-
per omninò, sed postmodo saltem in rebus Mancipi §. 27. idqve ex
Ictorum interpretatione, ut Cicero *in Orat. pro Murenâ* autor est.

APH. IV.

Erat & Muliebris aut Testamentaria aut Legitima aut Dativa.
Legitimam, cuius peculiare erat, ut in Jure alteri cedi posset, Lex
Claudia sustinet, Ulp. *d. t. 11. §. 8. in f.* ubi Cujacius sequente Gi-
phanio legit: *sustulit*, Contra Marcilius, Rævardus ac J. Gotho-
fredus retinent, at non eodem sensu. Marcilius interpretatur, *inhi-*
bet, quòd inhibeat non omnino, sed mulierum puberum. Ræ-
vardus ediametro contrario sensu explicat per *distulit* h. e. ultra
pubertatis tempus prorogavit, ut usurpatur in *l. 42. pr. d. nox. act.*
J. Gothofredus itidem per *prorogavit* seu continuavit, sed relato
vocabulo ad cessionem, sc. in Agnatis, ita, ut ipsis alteri in jure ce-
dere eam non ampliùs liceat, sed continuetur. Omnes impro-
babiliter, ut vel ex affectatâ duritie locutionum colligere est. Cu-
jacci emendationem & Ratio contextûs & argumentum *L. 3. C. d.*
leg. tut. tuetur, ubi Constantinus dicitur abrogâsse L. Claudiam ite-
rumqve Agnatos ad tutelam vocâsse fœminarum. Et abutitur
utiqve *d. l. 3.* Rævardus, dum abrogationem Constantini non ad
legem, cuius Ulpianus meminit, sed aliam respicere contendit, ut
solidè Huberus 3. *Digress. 4.* Neqve verò Claudiæ Legi deerat
Ratio statuti contra Juris Veteris auctoritatem, scilicet ut onere per-
petuo, cui levando sufficiens remedium media Jurisprudencia per
cessionem non quæsierat, Agnati liberarentur; Hinc inquam fa-
ctum, ut L. Claudiæ potestate non cessitia, quâ re auctæ fuissent
querelæ, sed omnis Legitima tolleretur.

APH. V.

Sublatâ Legitimâ superfuere Testamentaria & Dativa; Ne-
qve enim existimandum, vigore L. Claudiæ Mulieres omni tutelæ
exemptas arbitrio rerum suarum fungi; Saltem, inquam, Agnatis
necessitas obeundæ tutelæ remissa fuit. Apulejus, quem tempo-
ribus

ribus Antoninorum vixisse constat, *Apolog. ad fin.* inducit Cassium Longinum tutorem autorem mulieris; Imò cum quærentur siue testamento siue à Prætorè dati, se ad onus tutelæ compelli dimissis legitimis, ad quos tamen commodum hereditatis pertineret, visumque esset Juri ac dignitati familiarum consonum, tutelis Legitimos potius adhiberi quàm ut familiarum Jura atque vires Extraneis exponerentur, *Constantinus M.* abrogatâ *L. Claudiâ Jus legitimarum tutelarum* in mulieres reduxit constitutione suâ, cujus summa extat in *Cod. Theod. l. 2. d. tut. creand. In foeminis tutelam legitimam Consanguineus patruus non recuset*, ubi Maurus inter verba: *Consanguineus patruus* interserit *vel.* Et rectè, invito ut ut *J. Gothofredo*; Scilicet distinxit *Ulpianus l. 26. §. 1.* Consanguineos & Agnatos, & ad hos retulit patruum, ut sc. quemadmodum utrosque à tutela liberaverat *Claudius*, ita *Constantinus* eidem vicissim subdidisse intelligeretur. Neque quod *Rittershusius* hîc secus sentiat, quicquam movet; Certè ex *pr. f. q. m. tut. fin. §. l. f. C. qn. tut. defm.* nil concludit, ut rectè *Dn. Schilterus Ex. ad. π. 27. §. 238.*

APH. VI.

Sed nec Statuti illius, quod autorem *Constantinum* laudat, vel perpetuus vel saltem non interruptus fuit vigor; Videlicet *Legitima* tutela uti moribus primùm cœpit, ita à *Constantino* abolitâ *L. Claudiâ* reducta moribus iterum desuit. Enimverò *Leo Imperat. A. C. 469.* Legem *Constantini* renovaverat. Sed post *Leonis* tempora denuo *Lex Claudia* prævaluit, imò contrarii *mores* totam tandem mulierum tutelam abrogârunt; Etsi præcisè ostendi non queat, quo temporis momento omnis cessaverit. Sed nec *Justinianus* desuetudinem illam ad suam ætatem protractam mutavit, potius ut comprobaret, omisit *Constantini* Legem & *Leonis* inseruit *Codici suo l. 3. C. d. leg. tut.* at interpolatam ac ad sua tempora accommodatam h. e. ad pupillarum tutores, quibus de tamen nihil unquam dubii subortum fuerat, ut satius fuisset, eam omitti quàm mutilato sensu interseri; Sed & in omnibus Veterum *Jctorum* locis in *Dig. relatis* in locum tutelæ mulierum adultarum *Curatelæ* vocem substitui fecit. Atquin autem *in l. 60. ff. d. R. N.* tres illas foeminarum tutelâs *Tribonianus* ingerit; Idque est

est, quod adversus eum Rævardus urget; Verùm numerum illum
ibi non tam de tutelis mulierum, quàm in universum de *causâ*
excusationis & immunitatis à tutelâ ex numero trium tutelarum
jam susceptarum intelligi oportet.

APH. VII.

Jure igitur *Justiniano* omnis omnino Mulierum tutela
exulat, relicto mulieri arbitrio *l. 2. C. ad SC. Vellej.* Etiam nuptæ
l. 6. C. d. rev. donat. l. 12. C. d. pign. Scilicet in rebus præterdotali-
bus, quæ paraphernales audiunt (Nam dotalium dominium sibi Ma-
ritus vendicat *l. 30. C. d. Jur. dot.*) Et si & illarum administrationem
marito permittere possit *l. pen. ad L. F. l. 8. C. d. pact. conv.* ha-
ctenus, ut etiam non dare & revocare & actiones per alium quàm
maritum exercere cautionesque ab eo repetere queat *l. f. v. ante*
C. eod. Sed quomodo textus in *l. 4. l. 17. C. de excus. tut. jun. l. 2.*
C. qui dar. tut. § l. 3. C. d. interd. matr. in quibus maritus sub pœ-
nâ infamiæ uxoris Curator fieri prohibetur, concordabunt? Vi-
delicet illi ad curam non Mulierum, sed *Minorum* pertinent; Qua-
re tam anxie cum nonnullis hîc hærendum non est.

APH. IIX.

Mirari subeat, quòd Justinianus Imp. Rei uxoriæ valde pro-
nus intentusque inter beneficia mulierum tutelam, quam in præsi-
dium sexûs infirmioris Veteres statuerant, quamque à vi L. Clau-
diæ vindicârat Constantinus, non reduxit; Et verò grave vi-
debatur Cæsari, revocare Jus tutelarum non obstantibus Impp.
Legibus ac moribus antiquis oblitteratum. Neque verò ideo pla-
nè mulieres hæctenus deserit, quin potiùs iisdem subvenit, ut con-
trahat mulier licet absque Curatore, læsa tamen quandoque exem-
plo Minorum restituatur *l. f. C. d. J. § F. ignor. ubi Dd.*

APH. IX.

Longobardorum, gentis origine Saxonicæ, Rex Rotharis cir-
ca A. 640. constituit: *Nulli mulieri libera sub Regni nostri ditione*
Lege Longobardorum viventi liceat in sua potestatis arbitrio i. e.
sine mundio (quod est tutela muliebris v. Voss, d. vit. serm. Lat. 2. c. 12.)
vivere.

vivere. Ex quo nemo non colligit, Jure Longobardico quicquid gestum abs muliere solâ est, esse ipso Jure nullum. Facit *LandR. l. 1. a. 46. ibid. gl. Lat. b.* Neque R. Luitprandus hîc lege suâ, quâ actus mulieris in judicio omni tempore stabiles permanere jubet, quicquam mutavit; Quandoquidem *uxores & quidem consentientibus* maritis agentes supponit, ut benè & ipsa *gl.* notavit. Sed nec Rogerius Rex, dum mulieribus non modicè læsis eo propemodum modo, quò Impp. Honorius & Theodosius *l. 3. C. Theod. d. in int. rest.* à Justiniano *l. 8. C. d. in int. rest. min.* castratâ Restitutionis beneficio subveniendum decernit; Cùm itidem Mundualdorum sive Curatorum interventum præsupponat, quemadmodum hanc Avi sui constitutionem tersè declaravit & ad Judiciales causas restrinxit Fridericus Imp. Igitur palam est, Mores *Teutonicos* hætenus respondere Moribus Atticis ac Romanis, quos ante recensui; Etsi illorum non idem ubique modus est, nec eadem ratio. Enarrat Legem Saxonum antiquam Dn. Schilterus *Ex. 37. §. 241.* quam hîc mitto. Cæteròquin Jus Teutonicum mitius est Attico, quòd necessitatem tutoriæ autoritatis ad actus Judiciales coarctet relictâ mulieri extra judicium agendi libertate *LandR. l. 4. 45.* Quamquam & ubi eâ in sui perniciem abutatur, restituitur; A quo Communi Saxonum Jure abludit *Electoralè* innuptarum mulierum potestatem gerendi negotia sua ad mobilia, quæ non 500, solidos excedunt, restringens *p. 2. c. 15.*

APH. X.

Videlicet Jus *Sax. Commune & Electoralè* hætenus conveniunt, quòd *utroque* Jure ea, quæ in judicio fieri oportet, non adhibito Curatore sint ipso Jure nulla; Cæterùm differunt, quòd *Communi* mulieris innuptæ gesta extrajudicialiter absque Curatore de immobilibus etiam subsistant, cùm contrà *Electoralè* ejusmodi gesta sint ipso Jure irrita, & valeant saltem quæ circa mobilia acta; Etsi utrobique mulier non

B

tan-

tantum cum absque Curatore licite agit, sed & ubi in casibus
vetitis eo adscito contrahat, semper restitutionis auxilio gau-
det, ut novissime Magnif. Dn. Jacobi *laud. Diss. Inaug. c. 2.*
exactum dedit.

APH. XI.

Inquis: Atqui Constitutionem Saxoniam intelligi o-
portet hactenus saltem, ut mulieri, absque Curatore contra-
henti læsæ succurratur beneficio restitutorio, non ut ilico con-
tractus ipso Jure ruat, tantoque magis, quanto propius ita ea
cum Jure Communi Justiniano nec non Saxonico concilietur,
ad quorum analogiam, quantum fieri potest, exigi statutaria
jura convenit. Enimvero ita est: Recipiunt Statuta inter-
pretationem, ut ajunt, passivam à Jure Communi; Neque
Jus vetus tantum extra Electoratum colitur, sed nec ubivis
locorum eadem necessitate Curator exigitur. Mulieres Fri-
sicæ nec non Pomeranæ liberè agunt, ut Sandius 2. 4. 3. & Me-
vius 5. *Dec. 100. n. 3.* Et Flandrorum, Frisiorum item moribus
nuptas solas sub curâ maritorum esse sed ita, ut autoritas eo-
rum non ad solennitatem actus pertineat, tradunt Burgun-
dus idemque Sandius. Et ecurr tandem Dd. Saxonici Mulie-
res hactenus Minoribus comparant? Certè id pro regulâ
tradi ex Mollero Mevius ait 1. *Dec. 135. n. 1.* Atqui autem Mi-
nores remoto Curatore contrahentes restitui saltem Juris est
expediti. Et verò multum utique interest, ipso Jure actus vi-
tietur an ope demum exceptionis, præsertim ubi momentum
rei judicatae tueare. Sed ubi ad verba *laud. Constitutionis* pe-
nitius respicias, juxtâ elucet mens, quam dixi, annullandi.
Infit Serenissimus Legislato: Se Jura communia & Civilia
& Saxonica urgentibus causis hæc in parte ulterius productu-
rum, subjicit, quod contra præscriptam formam geritur, solle-
denen Weibs. Personen unschädlich und unnachtheilig seyn/di-
scernit item mobilia ab immobilibus; Atqui & in illis Resti-
tutio obtinet, E. frustra distingveret, in quibus idem reapse
statteret. Argumentum à Minore nil stringit, Minor, in-
quam,

quam, si Curatorem habeat & eo non utatur, nil agit *l. 3. C. d. rest. min.* (quicquid Dd. ex *l. 101. d. V. O.* colligant, cum præstet ex clara *d. l. 3.* decisione hanc quæstionem decidere, quàm ex brevi & imperfecto Centone divinando contrarium statuere,) si Curatore, qui invito non dabatur, careat, agit quidem sed restituitur, uti si habeat & adhibeat *l. 3. C. si tut. vel Cur.* Et comparatur Mulier cum Minore non omnimodo, sed hactenus saltem, quòd uterqve absqve Curatore contrahens indemniseruetur, ut ut non eodem semper modo. Res certa est, nec quod sciam Adversariis turbatur; Potius eam omnibus unà veluti mente ita intellectam ex Wibelio *d. Contr. mulier. c. 6. n. 81.* arguere possis. Non ergò est, quòd in eà hîc multum laboremus.

APH. XII.

Pertinet vigore *laudate* præsertim *Constitutionis* Curatoris autoritas ad supplendam sexûs sequioris imbecillitatem atqve fragilitatem, ad personam mulieris, ut Nostri loquuntur, integrandam & de forma ac substantiali solennitate requiritur. Ita disertè Dd. Saxonici, ex quibus laudasse sat est Carpzovium. 2. 15. 1. n. 6. Ex quâ ratione simul momentum discriminis ratione *modi*, quod mulierem ac minorem interest, cernitur, scilicet quòd illa non attento, Curatorem jam tum habeat nec ne, nihil agat, secus ac minor. Et poterat hæc Ratio sufficere decidendis quæstionibus fere singulis, quæ hanc in rem suboriri solent. At licet maximè ab omnibus eam receptam videas, tamen non ubiqve attentam deprehenditur, quod quidem uberiùs nonnihil exeqvi operæ pretium est.

APH. XIII.

Et *primum* quidem, quod inde diducitur, est, Consensum Curatoris requiri non verum tantum sed & expressum eumqve coràm explicatum. Non sufficit fictus, sed nec tacitus, imò nec Epistolâ aut nuntio aut per procuratorem, nec ultimâ voluntate expediri potest; Facit *arg.* ab autoritate tutoris, quam expressis verbis interponi oportet, *l. 1. §. f. d. tut. Myas. 2. O. 34.*

Ba CZ.

CZ. d. 30. n. 2. Sed quid si vi aut metu, qui in constantem virum cadit, extortus sit? Neque tum valebit quod actum, *a. l. 1. §. f. d.* aut. tut. Et si alias hanc in rem rescissione prætoriana opus est *a. l. 21. §. 5. q. m. caus.* Si dubitetur, consensus interuenerit nec ne, probabit is, qui cum muliere contraxit. Est solennitas Statuti extrinseca, quæ nec ex temporis diuturnitate præsumitur, ut *infra aph. 18.*

APH. XIV.

Alterum est, Curatoris consensum in ipso actu exigi. Formam actus debere explicari unâ & simul cum actu tralatiuum. Scilicet siue anticipatus siue ex intervallo additus consensus nil operatur. Neque enim ratihabitio retrotractionis fictionem porrigit ad ea, quæ initio sunt ipso Jure nulla, exemplo nuptiarum absque consensu patris contractarum, *L. 68. d. Jur. dot. & simil. Franzk. 2. q. 5.* Unde est, quod venditionem mulieris absque Curatore contractam et si postmodo is confirmationi accesserit, irritam Scabini pronunciant apud *CZovium 2. 15. 30.* Et si forte apud Frisios, qui nuptas duntaxat Maritorum Curâ constringunt, secus est, ut *Sandius 2. t. 4. d. 3.* addens, quod & jam supra *aph. 12.* ingessi, consensum mariti solennitatis causâ non adhiberi, aliter ac apud Saxones. Planè si ex continenti accedat, perinde haberi ac si in ipso negotio interposita fuisset, *CZovius Scabinorum præjudicio adducto adstruit d. 31.* Imò apices Juris Rom. in Foro Germanorum non omnimodo agnitos, sed potiùs ratihabitionem etiam in actibus ipso Jure nullis mandato æquiparari disertè tradit *Dn. Schilterus Ex. 8. th. 39. it. Ex. 10. th. 21.* Id quod tamen non omnino convenit cum iis, quæ ex *Czovio* paulò ante adduxi. Neque video, quâ salvâ ratione unanimiter probatâ fieri possit, ut contractus mulieris secutâ confirmatione ejus, qui ei ante intererat, convalidetur, ut *CZovius vult d. 32.* Sicuti nec quod *Berlichius Decis. 148.* habet, contractum solius Curatoris accedente mulieris consensu invalescere, satis congruit. Certè in Contractu mulieris non tam Curatoris, cujus autoritas saltem ut solennitatis pars accedere debet, quam ipsius mulieris personam spectari oportet. Taceo, quod ex Artis Regulis obli-

gationes ex nostrâ non alterius personâ initium capiant *l. 11. d.*
O. & A. Etsi non diffiteor, alteram sententiam Æquitate niti,
quam & potissimum prætendit Berlichius. Saltem sicubi ea
accuratè exigatur, non adeo quadrat.

APH. XV.

Tertium in eo vertitur, consensum nec per æquipollens
expediri posse; Formam ad ungvem & specificè servandam
clamant Nostri. Itaque non æquipollet Curatori Filius, ne-
que gener, doctor licet sit uterqve; Quemadmodum in Sum-
mo, quod Tubingæ extat, Dicasterio Wurtembergico visum
fuisse Wibelius testatur *c. 6. n. 65. seq.* Sed nec contractum in
præsentiâ fratrum & consanguineorum proximorum celebra-
ri sufficit, secus atqve cum Berlichio CZovius *d. 18.* & Mevius
l. 1. 10. a. 1. n. 53. Etsi enim omnis fraus abesse censetur, ta-
men, inquam, non satisfat Legi Statutariæ, quæ Curatoris ad-
hibitionem pro formâ requirit, ut ipsi dissentientes passim.
Pone patrem ipsum interesse, an hic defectum supplebit?
Eadem ratio vetat, quò minus ajas, Ubi itidem dissentire
Nostrates ducto argumento à minori ad majus probabile est.
Imò solennitatem & tum remissam, cum mulier cum patre
contrahit, ob summam confidentiam, quam Lex de patre ha-
bet, statuunt cum Veteribus nonnullis iidem CZovius *d. 8.* &
Mevius *l. 1. 10. a. 1. n. 48.* Etsi Mollerii consilio securius agit
mulier, si autore Curatore hæcenus contrahat; Secus ta-
men & hic dicendum facile colligas, ut & jam olim Jason sen-
sit & Wibelius tuetur *c. 4. n. 188.* Quid autem si Autoritas Ju-
dicis interveniat? Neqve hæc sufficit, præsertim cum Ratio
juris non permittat, eundem simul Judicis & partis officio fun-
gi, ut rectè Ratichbarus ac Colerus. Hinc vix recipi potest
Sandius *Decis. l. 2. t. 4. def. 4.* Judicem ubi maritus vel longe
absit cum Chassanæo, vel nolit ea, quæ mulier ex re suâ ges-
sit, rata habere, cum Argentæo admittens. Tutius longè
est, deficiente ordinario sive legitimo sive dativo, alium in-
terim ordinari. Videlicet aut necesse est, Rationem, quam
subinde inculcant Nostri, quamqve à Legislatore Saxone in-
tentam verosimile est, mitti aut ei conformari sententias.
Rationem & ab eâ ilico abludentes opiniones tueri implicat.

B 3

Etsi

Et si eas non omnino improbo, sed æquas utique, iisque scopum etiam Legis attingi ajo. Quis enim ambigat, patrem præsertim tam impensè prospecturum mulieri, quàm quemcunqve extraneum, quis non potiùs arctiorem nexum ardentiorèmqve affectum, quem Natura indidit, in Patre præsumat, quàm in alio, quem Judex constituit?

APH. XVI.

Quartum quod infertur eò collimat, mulierem contra facientem in foro conscientiaè tutam esse, quæ & communis sententia est teste Tiraqvello, quam ubi admittas, necesse est & id admitti, mulierem ne naturaliter quidem obligari. Viderit igitur Wibelius, qui se hîc expedit, dum illud ait *c. 6. n. 82.* hoc negat *c. 5. n. 10. seqq.* Certè est ea potestas legis Civilis, ut obligationem, quæ à Naturâ est, urgentibus circumstantiis modò coarctare, modò enervare imò prorsus impedire queat, ut Ant. Merenda 1. *Controv. 9.* adstruit; Est & ea Legis Saxonica mens, ne quicquam obliget Contractus. Ex quo conjicias, nec fidejussorem teneri hætenus, secus ac Mollerus atqve Heringius. Quod verò illi supponunt, mulierem naturaliter obligari, in lite est & negatur. Nec dispar ratio pupilli est ac mulieris; Nam & illius obligationem naturalem, si quæ subest, Lex Positiva urgente aliâ Æquitatis ratione reprobatur *a. l. 59. d. O. & A. l. 41. d. condict. ind.* Aliter Berlichius idem sentiens, nec ad palatum. Utcunqve autem sic disputes, tamen in usu fori aliud receptum ex Czovio animadvertas, 2. 15. 7. & 2. 18. 8. Enimvero miratur laudatus Juris Saxonici Interpres & Berlichium adductum & Tiraqvellum hîc dubitasse. Sed reperias forte in eodem, quod absqve injuriâ mireris, dum paulò ante conditionem indebiti, quam omnem excludit Naturalis obligatio, admittit *def. 2.* Et tamen mihi justior ac ad componendos hanc in rem textus varios accommodatior sententia videtur, in pupillo, sic & muliere obligationi naturali non omnem omnino vim, sed saltè ratione personæ, cujus favorem Lex tuetur, ne ei noceat, detractam, quâ suppositâ obligabitur fidejussor. Sed quid si mulier sponte suâ satisfacit, an mortaliter peccat? peccare sunt qui statuunt. At iis rectè dicam jam pridem Tiraqvellus scripsit, Est Lex hæc ex numero earum, quas informantès dicunt, quæq;

quæque nullitatem saltem inferunt, non reatum, quæque non conscientiam afficiunt, sed id saltem intendunt, ut neglecta forma actus ipso Jure cassum eat. De eo autem ecquid dicemus, qui ex contractu inito rem acquisitam tenet, anne internè tutus est? Tutum esse idem Tiraquellus ait. Sed magis est, ut pronior hinc Covarruvia neganti existas, cum destituatur & justo titulo & bona fide, Cujusmodi ad tuendum forum internum utiq; pertinent.

APH. XVII.

Quintò palam est, mulierem formæ à Statuto inductæ renuntiare non posse; Videlicet eadem ratione prohibetur renunciare, quâ contrahere. Sed quid si juret? Jure Civili res clara est, nil valere juramentum *arg. l. 5. C. d. LL. l. f. C. d. non num pec.* præsertim cum Jus sit publicum totius Sexûs seqvioris favorem attinens, cui nec jurejurando derogari posse expediti Juris est, ut post Vasquium 3. *Controv. 104. CZovius 2. 15. 1.* Planè Canones religionem Juramenti tuentur Gail. 2. O. 39. Tametsi nec certioratio, quam alioquin præcisè requirunt Dd. Sand. 3. II. 3. antecessit *C. 9. X. d. Jurej.* Et nimis utique hætenus sibi indulget Mullerus *Pract. forens. March. Resol. 125. n. 8.*

APH. XVIII.

Sextò & id consequens est, contractum ejusmodi soluto matrimonio non convalescere, ut rectè Sandius *Dec. lib. 2. t. 4. d. 3.* sed nec lapsu temporis decennalis, maximè cum tempus modus non sit inducendæ obligationis *l. 44. §. 1. d. O. & A.* contractus autem ipso Jure nullus. Neque, quem Berlichius aliique dissentientes ex *l. 6. §. 3. d. acq. & omitt. hered.* extruunt, consensus fictus seu præsumtus sufficit, cum verum eumque expressum requiri *suprà apb. 13.* traditum sit v. *CZ. 2. 15. 5.* Nec attinet, quòd forte ita Florentiæ aliquando judicatum est Jafone teste in *d. l. 6.* Planè tempore longissimo (30. annorum) Nullitati huic præscribitur, quamdiu Lex Statutaria deest, quæ eam Regulæ Juris Communis, quæ est in *l. 3. 4. C. d. præscr. longiss. temp.* subducat.

APH. XIX.

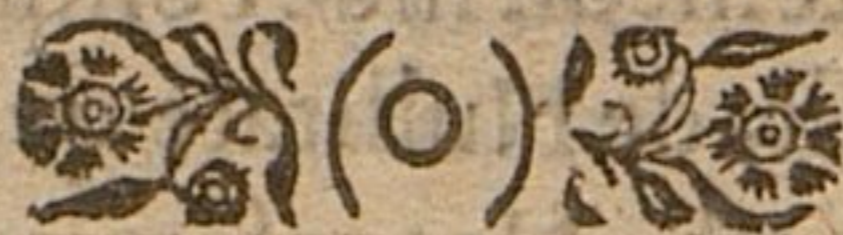
Septimò apparet Remedii inde competentis qualitas. Cum enim Contractus nullus sit, de Nullitate querelam, quæ rem ex integro tractat, dari necesse est. Nec refert, utro modo per exceptionem

nem

nem an actionem illa intentetur, modò autore Curatore, quem eadem necessitate hîc exigi facilè censeas. Et verò qverimonia Mulieri soli competit, non alteri, cum quo contraxit; Neque enim Contractus est omnimodo nullus, sed ex personâ mulieris tantùm *a. l. 13. §. 29. d. act. emt.* Faciunt verba *Constitutionis Nostræ* ad mulieres pressè restricta. Sed an mulieris heredi? Utiqve *a. l. 7. C. d. agric.* Et Regula, quæ elicitur *ex l. 14. C. d. R. V.* supponit actus validos *CZ. d. 4.* Planè in mutuo, cui accessit hypotheca, id peculiare est, ut non nisi redditâ pecuniâ fundus ab herede repeti queat *p. 2. c. 23. CZ. 2. 15. 4. n. 8.* At quid si juravit mulier? Neque tùm putem denegandum, cum Juramenti vis saltem jurantis personam afficiat; Et ita disertè *CZovius d. 1. in f. ac Philippi ad Decis. 59. O. 1.* annexo eodem præjudicio. Etsi forte secus est Minore, qui uti ipso Jure obligatur, ita jurejurando se Restitutionis beneficio abdicat *Auth. Sacram. pub. C. si adv. vend.* consequenter & heredes *CZ. 2. R. 98. circa fin.* Et scil. facilius est, vim juramenti super actu summo Jure valido ad heredes porrigi, quàm super eo, qui ipso Jure nullus est. Sanè ut absqve discrimine hereditariam dicamus, vix patitur & personalitas, quam vocant *Jurisjurandi & legis vetantis indoles.*

COROLLAR.

Mulierem autore Curatore quemadmodum omnia alia agere, ita & procuratorem constituere posse quid vetat? Elicitur hâc in re certum argumentum ex *L. II. C. de procur.* Igitur non Curatore aut Actore solo, contrâ quàm multis in foro persuasum, sed utiqve & procuratore uti potest, qui hactenus ab Actore differt, quòd pendeat à muliere, cum contrâ Actor à Curatore *a. d. l. II. C. d. Proc.* Et præstat per Procuratorem quàm Curatorem experiri, cum mulieri & adversus hunc actionem & aliàs quoque restitutionis beneficium denegari receptum sit *Carpz. 2. 15. 33.* Etsi non minùs ubi per procuratorem agat, quàm si cum Curatore, restitui eam posse ducto arg. à Minore omnino putem.

05 A 1993

ULB Halle

3

003 785 602

V017

Q. D. B. V.

27

NECESSITATEM CU-
RATORIS IN ACTIS
MULIERUM,

SUB PRÆSIDIO

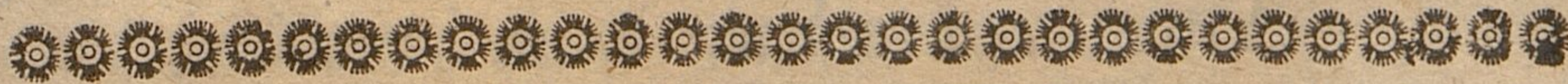
DN. JO. HENRICI BERGERI,
Jcti & Antecessoris, Curiaë Electoralis,
Scabinatûs & Facult. Juridicæ, Judiciiq;
Ducalis, quod in Lusatiâ inferiore
est, Assessoris

D. XXI. April. MDC LXXXVI.

publicè exhibet

GIDEON SIEGEL,
Eybenstochio - M.

AUTOR.

WITTENBERGÆ,

FORMIS MATTHÆI HENCKELII, Acad. Typogr.

ANNO cl̄o Is̄c LXXXVI,

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

Farbkarte #13

Centimetres

Inches